

ΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. Δημογραφική αναγέννηση των νησιών

✧ **Δημογραφική ανάταξη: Η επιβίωση του νησιωτικού ελληνισμού**

Η δημογραφική κατάρρευση αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα της ηπειρωτικής και νησιωτικής Ελλάδας κι απειλεί την εθνική μας συνοχή, με τα ακριτικά νησιά να ερημώνουν και τις γεννήσεις να μηδενίζονται. Το σύνθημα της «ΝΙΚΗΣ» «**ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ**» αποτελεί υπαρξιακή προτεραιότητα. Στόχος μας είναι να ακουστούν ξανά παιδικές φωνές σε κάθε γωνιά του Αρχιπελάγους.

Πέραν της κεντρικής μας στρατηγικής για το δημογραφικό (**Βλέπε, ΘΕΣΕΙΣ ΝΙΚΗΣ - ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ**) διεκδικούμε αυξημένα δημογραφικά κίνητρα για τα νησιά λόγω της γεωστρατηγικής τους θέσης και των συνθηκών νησιωτικότητας.

✧ **Στρατηγικό Σχέδιο Δημογραφικής Επαναφοράς & Κοινωνικής Συνοχής Ελληνικών Νησιών**

1.1. Ανοικτό Πρόγραμμα «Νησιωτική Εστία»: Κίνητρα Εγκατάστασης:

Θέσπιση ανοικτών επιχορηγούμενων κατά 20.000 ευρώ προγραμμάτων μετεγκατάστασης Ελλήνων και ομογενών σε ακριτικά νησιά με πληθυσμιακή συρρίκνωση, μέσω ανοικτών προσκλήσεων των ακριτικών Δήμων για προσφερόμενες θέσεις εργασίας, σε συνδυασμό με παροχές, (π.χ δυνατότητα δωρεάν στέγης ή προσιτού ενοικίου, παραχώρηση καλλιεργήσιμης γης κ.λ.π) Προτεραιότητα σε νέα ζευγάρια και οικογένειες με μικρά παιδιά.

1.2. Ενίσχυση Δημοσίων Υπηρεσιών & Εντοπιότητα: Επαναφορά και στελέχωση δημόσιων υπηρεσιών στα ακριτικά νησιά. Καθιέρωση της **εντοπιότητας** και της **πολυτεκνίας** ως κυρίαρχα κριτήρια προτεραιότητας, για την κάλυψη των θέσεων εργασίας.

1.3. Κρατική “υιοθέτηση” υποψήφιων γονέων: Πλήρης κρατική κάλυψη (ιατρική, μεταφορική, διαμονής) για την κύηση, τον τοκετό γυναικών που διαμένουν μόνιμα σε νησιά έως 1.500 κατοίκους. Πλήρης κάλυψη έκτακτων περιστατικών. **Καμία έγκυος νησιώτισσα δεν θα αισθάνεται απροστάτευτη.**

1.4. Γενναιόδωρο «Επίδομα Ακριτικής Γέννησης» : Θεσμοθέτηση αυξημένου εφάπαξ και μηνιαίου δημογραφικού επιδόματος για κάθε παιδί που γεννιέται σε ακριτικό νησί, ως αναγνώριση της εθνικής προσφοράς της νησιωτικής οικογένειας.

1.5. Στήριξη Εργαζόμενης Μητέρας & Προσχολική Μέριμνα:

Δημιουργία κρατικών βρεφονηπιακών σταθμών **διευρυμένου ωραρίου** σε όλα τα νησιά, διασφαλίζοντας τη δυνατότητα εργασίας των γονέων σε ποικίλα ωράρια.

1.6. Ειδικότερα, για τα πολύ μικρά σε πληθυσμό ακριτικά νησιά παραμεθορίου **Ψέριμο, Ψαρά, Αστυπάλαια, Άγιο Ευστρατιο, Οινούσες, Φαρμακονήσι, Καστελόριζο, Γαύδο, Στρογγύλη**, σε συνδυασμό με το μέτρο 1.1, **επιπλέον χορήγηση άτοκου δανείου 30.000 ευρώ** για νέα ζευγάρια που κατοικούν ή θέλουν να κατοικήσουν σε αυτά, απόσβεση του δανείου με τη γέννηση 3 παιδιών εντός 7ετίας και υποχρεωτική μόνιμη παραμονή 15ετίας μετά τη λήψη του.

1.7. Ψηφιακός Μετασχηματισμός & Τηλεργασία: Ανάπτυξη ψηφιακών τηλεπικοινωνιών στα νησιά. Στόχος η διευκόλυνση της τηλεργασίας για τις μητέρες και η προσέλκυση ψηφιακών νομάδων, μετατρέποντας τα νησιά σε σύγχρονους επαγγελματικούς προορισμούς.

1.8. Ειδική Στεγαστική & Φορολογική Πολιτική: Εφαρμογή ευνοϊκού φορολογικού πλαισίου και στεγαστικής μέριμνας, με έμφαση στις πολύτεκνες οικογένειες, για τη θωράκιση του διαθέσιμου εισοδήματος των νησιωτών. **(βλέπε παρακάτω Φορολόγηση και Αναπτυξιακά Κίνητρα, Στεγαστική Νησιωτική Πολιτική)**

2.Ανασύσταση Δομών Παιδείας και Υγείας

Η Υγεία και η Παιδεία αποτελούν τους πυλώνες της κρατικής μέριμνας και τους καθοριστικούς παράγοντες για τη διατήρηση και ανάπτυξη του νησιωτικού πληθυσμού. Οι επαρκείς δομές υγείας εγγυώνται την ασφάλεια, ενώ η ποιοτική παιδεία θέτει τις βάσεις για το μέλλον, μετατρέποντας τα νησιά μας σε βιώσιμους και ελκυστικούς τόπους διαβίωσης.

2.1. Παιδεία - Εθνική Στρατηγική Νησιωτικής Παιδείας: Το Δικαίωμα στη Γνώση, στον Τόπο μας, για τον τόπο μας

Για τη ΝΙΚΗ, η παιδεία στα νησιά δεν είναι κόστος, είναι επένδυση στην εθνική συνοχή και το μέλλον της Ελλάδας. Προτείνουμε έναν χάρτη 8 σημείων για την αναγέννηση της νησιωτικής εκπαίδευσης.

- ✧ **Σχολείο στο Νησί: Δικαίωμα, όχι Εξαίρεση.** Υποχρεωτική λειτουργία σχολικής τάξης κάθε βαθμίδας εκπαίδευσης βάσει νόμου, έστω και με έναν μαθητή, χωρίς παρεκκλίσεις για τη διατήρηση της κοινωνικής και δημογραφικής συνοχής των νησιών. **Παιδεία για όλους στον τόπο τους.**
- ✧ **Στήριξη Παραμεθόριου Νησιώτη Φοιτητή: Τέλος στην Οικονομική «Αιμορραγία των Νησιωτών.** Αύξηση του φοιτητικού επιδόματος κατά 400 ευρώ για νησιώτες φοιτητές με μόνιμη κατοικία νησιά της παραμεθορίου, για όλη τη διάρκεια σπουδών, για ελάφρυνση της νησιωτικής οικογένειας και τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών.
- ✧ **Μετεγγραφές Νησιωτών φοιτητών με αδελφό στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση άνευ Εισοδηματικών Κριτηρίων.** Διευκόλυνση της συνένωσης φοιτητικών οικογενειών, οικονομική ανακούφιση νησιωτικής οικογένειας, καλύτερη δυνατότητα επίβλεψης από πλευράς γονέων

- ✧ **Νησιωτικά Πανεπιστήμια: Φάροι Επιστημονικής Ανάπτυξης.** Ενίσχυση των νησιωτικών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων με γνωστικά αντικείμενα όπως η Θαλάσσια Οικονομία, η Περιβαλλοντική Διαχείριση και η Γεωστρατηγική. Δημιουργία ισχυρής επιστημονικής βάσης (επιστημονικής ελίτ με εντοπιότητα) που θα υπηρετεί την εθνική νησιωτική πολιτική. **Σπουδάζω στον τόπο μου, για τον τόπο μου.**
- ✧ **Πρακτική Άσκηση Φοιτητών στον Τόπο Κατοικίας: Σύνδεση με την Τοπική Αγορά.** Θεσμοθέτηση πρακτικής άσκησης των φοιτητών στα νησιά τους σε προσφερόμενα επιστημονικά πεδία (π.χ. Τουριστικά, Παιδαγωγικά), με στόχο την παραμονή των νέων στο νησί, την άμεση επιστροφή της γνώσης και εργασίας στην τοπική κοινωνία.
- ✧ **Νησιωτικό Voucher Σπουδών του ΕΑΠ με ρήτρα παραμονής- Μένω και σπουδάζω στο Νησί, κερδίζω χρήματα, χτίζω το Μέλλον.** Επιδότηση ΕΑΠ 30-50%: για φοιτητές από νησιά με πληθυσμό μέχρι 2.000 κατοίκους. Δέσμευση για διετή παραμονή στο νησί με τη λήψη του πτυχίου. **Επίτευξη ακαδημαϊκής εξέλιξης χωρίς μετακίνηση, ανάσχεση του "brain drain, μετατροπή της γνώσης σε τοπική ανάπτυξη.**

- ✧ **Στεγαστική Μέριμνα Εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε νησιά:**
Σταθερότητα στο Εκπαιδευτικό Έργο. Αύξηση του επιδόματος στέγασης σε γιατρούς, δασκάλους και κρατικούς λειτουργούς και χορήγησή του στους υπηρετούντες, άνευ εισοδηματικών κριτηρίων. Αξιοπρεπής διαβίωση των λειτουργών της παιδείας, Θωράκιση του εκπαιδευτικού έργου, άμεση και επαρκής στελέχωση των σχολείων.
- ✧ **Διασύνδεση Νησιωτικής Ταυτότητας και Εκπαίδευσης.** Ένταξη στοιχείων τοπικής ιστορίας, γεωγραφίας και πολιτισμού στα σχολικά προγράμματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νησιωτών. **Σύνδεση της νέας γενιάς με τις ρίζες της, ενίσχυση της αυτογνωσίας και της εθνικής ταυτότητας.**

2.2. Υγεία - Εθνικό Σχέδιο Υγειονομικής Θωράκισης Νησιωτών: Ισότιμη Πρόσβαση στη Ζωή και την Περίθαλψη

- ✧ **Πρωτοβάθμια Δίκτυο Φροντίδας σε Κάθε Νησί.** Πλήρης στελέχωση μονάδων υγείας σε όλα τα νησιά άνω των 200 κατοίκων. Διασφάλιση άμεσης πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες υγείας για κάθε μόνιμο κάτοικο εντός εύλογου χρόνου μετακίνησης.
- ✧ **Δευτεροβάθμια Δίκτυα & Νοσοκομεία-Κόμβοι.** Ενίσχυση νοσοκομειακών μονάδων σε μεγάλα νησιά-κόμβους, με ικανότητα πλήρους κάλυψης των μόνιμων κατοίκων και της αυξημένης τουριστικής κίνησης.
- ✧ **Κίνητρα Στελέχωσης & Στεγαστική Μέριμνα Υγειονομικού Προσωπικού.** Θέσπιση ισχυρών μισθολογικών και βαθμολογικών κινήτρων για υγειονομικούς σε παραμεθόριες περιοχές. Παροχή δωρεάν στέγης ή επιδότησης ενοικίου για γιατρούς και νοσηλευτές, ειδικά σε νησιά με υψηλό κόστος κατοικίας. **(βλέπε αναλυτικά ΘΕΣΕΙΣ “ΝΙΚΗΣ” για την ΥΓΕΙΑ)**
- ✧ **Τηλεϊατρική & Ψηφιακή Παρακολούθηση.** Εγκατάσταση ψηφιακών υπηρεσιών και συστημάτων τηλεϊατρικής σε όλες τις πρωτοβάθμιες μονάδες. Χρήση έξυπνων συσκευών (wearables) από χρόνιους ασθενείς για απομακρυσμένη παρακολούθηση και έγκαιρη ιατρική καθοδήγηση.
- ✧ **Η «Κρίσιμη Ώρα» της Διακομιδής**
 - ✓ **Αεροδιακομιδές:** Ολοκληρωμένο σχέδιο με στόχο τη μεταφορά σε νοσοκομείο εντός 60 λεπτών από το συμβάν. **(βλέπε ΘΕΣΕΙΣ “ΝΙΚΗΣ” για την ΥΓΕΙΑ - Σχέδιο αεροδιακομιδών)**
 - ✓ **Πλωτά Μέσα:** Στόλος ταχυπλών (ΛΣ ή μισθωμένα) με ιατρικό προσωπικό για διακομιδές μεταξύ γειτονικών νησιών, με χρόνο ανταπόκρισης 20-25 λεπτά.

3. Μεταφορές και Συνδεσιμότητα – Η Άρση της Απομόνωσης

Η ελεύθερη μετακίνηση, που στην ηπειρωτική Ελλάδα αποτελεί αυτονόητο δικαίωμα και δυνατότητα του πολίτη, για τον νησιώτη παραμένει ζητούμενο. Η θάλασσα δεν πρέπει να αποτελεί εμπόδιο στην προκοπή, στην ανάπτυξη, στην κάλυψη των αναγκών του νησιώτη. Για τη ΝΙΚΗ, η νησιωτικότητα επιβάλλει για τη δημιουργία ενός σύγχρονου επαρκούς και οικονομικά προσιτού δικτύου ακτοπλοϊκών και αεροπορικών συγκοινωνιών, που θα εξασφαλίζει την σταθερή και συχνή διασύνδεση των νησιωτικών συμπλεγμάτων μεταξύ τους, καθώς και με τον ηπειρωτικό κορμό της χώρας. **Νησιωτικότητα δεν μπορεί να σημαίνει απομόνωση.**

3.1. Σύγχρονη, συχνή, αξιόπιστη Ακτοπλοΐα: Το Δίκτυο Ζωής του Αρχιπελάγους

- ✧ **Κατηγοριοποίηση Νησιών & Καθημερινή Σύνδεση.** Θεσπίζεται δυναμική κατηγοριοποίηση των νησιών με πληθυσμιακά κριτήρια και παροχής υπηρεσιών. Διάκριση σε νησιά χαμηλότερης κατηγορίας και νησιά - κόμβους. Διασφαλίζεται νομοθετικά η **υποχρεωτική καθημερινή ακτοπλοϊκή σύνδεση** κάθε μικρού νησιού με έναν «Νησιωτικό Κόμβο», εγγυώμενη την πρόσβαση σε διοικητικές, υγειονομικές και εμπορικές υπηρεσίες.
- ✧ **Μοντέλο «Κόμβου & Ακτίνας» (Hub & Spoke).** Ανάπτυξη ισχυρών νησιωτικών κόμβων που λειτουργούν ως σημεία μετεπιβίβασης και παροχής ενισχυμένων υποδομών. Το μοντέλο συμπληρώνεται από ένα πυκνό δίκτυο **ενδο-νησιωτικής συγκοινωνίας** εντός των συμπλεγμάτων, εκμηδενίζοντας την απομόνωση των μικρότερων νησιών.
- ✧ **Συμμετοχικός Σχεδιασμός Δρομολογίων & Διαφάνεια** Ο ετήσιος προγραμματισμός των δρομολογίων γίνεται με την ουσιαστική συμμετοχή των **τοπικών φορέων**, διασφαλίζοντας τις ανάγκες των κατοίκων. Οι διαγωνισμοί θωρακίζονται έναντι μονοπωλίων, προάγοντας τον υγιή ανταγωνισμό.
- ✧ **Εθνικό Πρόγραμμα Ανανέωσης Στόλου.** Στρατηγική ανανέωση του ακτοπλοϊκού στόλου με αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων. Προτεραιότητα στην αντικατάσταση πλοίων στις **άγονες γραμμές** με σύγχρονα, υβριδικά και ενεργειακά αποδοτικά σκάφη, που σέβονται το περιβάλλον και την ασφάλεια των επιβατών.
- ✧ **Διασφάλιση σταθερότητας δρομολογίων άγονων γραμμών.** Κρατική κάλυψη για τις άγονες γραμμές με συμβάσεις διετίας και με ρήτρες για τα πλοία που δεν τηρούν τα δρομολόγια. Προτεραιότητα σε τοπικές εταιρείες

ή εταιρείες λαϊκής βάσης. Υποχρέωση διάθεσης **εφεδρικού πλοίου** (stand-by) για κάλυψη της γραμμής σε περίπτωση βλάβης του κύριου πλοίου.

3.2. ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΑ & ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

- ✧ **Μείωση του ΦΠΑ σε 9%, σε όλα τα εισιτήρια**, τόσο των οχημάτων όσο και των επιβατών. Η χώρα μας έχει έναν από τους υψηλότερους συντελεστές ΦΠΑ εισιτηρίων σε όλη την Ευρώπη, ακόμη και από τις γειτονικές και ανταγωνίστριές μας χώρες.
- ✧ **Επέκταση του μεταφορικού ισοδύναμου σε όλη την νησιωτική επικράτεια για επιβάτες και εμπορεύματα.**
- ✧ **Αλλαγή μοντέλου μεταφορικού ισοδύναμου, για επιβάτες, εμπορεύματα, καύσιμα:** Εξίσωση κόστους εισιτηρίων για επιβάτες, εμπορεύματα, καύσιμα, με τα εισιτήρια της ηπειρωτικής Ελλάδας, αντίστοιχης χιλιομετρικής απόστασης (πραγματικό μεταφορικό ισοδύναμο). **Η διαφορά του πραγματικού κόστους της μετακίνησης από το καταβληθέν, να αποδίδεται από το κράτος στις ακτοπλοϊκές εταιρείες εντός 30 ημερών και όχι στους πολίτες ή στις εμπορικές εταιρείες όπως πριν.**
- ✧ **Εκπτωτικά εισιτήρια** για φοιτητές, ανήλικους κάτοικους των νησιών, πολύτεκνους, ΑμεΑ
- ✧ **Δωρεάν εισιτήρια για στρατευμένους** και οι υπηρετούντες σε ένοπλες δυνάμεις και σώματα ασφαλείας.
- ✧ **Δύο εισιτήρια δωρεάν με επιστροφή ετησίως για δημοσίους υπαλλήλους** που υπηρετούν σε νησιά για μετάβαση στον τόπο προέλευσής τους, καθ' όλη τη διάρκεια υπηρετήσής τους.
- ✧ **Δημιουργία παρατηρητηρίου τιμών εισιτηρίων**, κατά το πρότυπο των αεροπορικών εισιτηρίων των διαφόρων εταιρειών. Καταγραφή τιμών σε πραγματικό χρόνο, προς ενημέρωση των υποψηφίων ταξιδιωτών.
- ✧ **Εφαρμογή ελέγχων από την Επιτροπή Ανταγωνισμού**, για περιπτώσεις καταχρηστικής τιμολόγησης και στρέβλωσης του ανταγωνισμού.
- ✧ **Ίδρυση κρατικής ή ΣΔΙΤ μεταφορικής εταιρείας cargo** για αποκλειστική μεταφορά εμπορευμάτων από και προς τα μεγαλύτερα νησιά, με προσιτές τιμές εισιτηρίων για συγκράτηση του ανταγωνισμού.

4. Ενέργεια, Νερό και διαχείριση αποβλήτων

Η βιωσιμότητα των νησιών εξαρτάται άμεσα από τη διαχείριση των φυσικών πόρων. Το νερό, η ενέργεια και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν για τα νησιά μας βασικούς όρους επιβίωσης.

4.1. Υδάτινη Αυτάρκεια: Το Νερό ως Δημόσιο Αγαθό και Στρατηγικός Πόρος

- ✧ **Δημόσια Διαχείριση & Κοινωνική Ευθύνη**

Το νερό κατοχυρώνεται ως φυσικό και κοινωνικό αγαθό. Διατήρηση του δημόσιου και αυτοτελούς χαρακτήρα των ΔΕΥΑ με πλήρη διοικητική και επιχειρησιακή επάρκεια, υπό κρατική εποπτεία. Η διαχείρισή του νερού δεν μπορεί να γίνει απομακρυσμένα και από μη δημόσιους-κοινωνικούς φορείς.

✧ **Ολοκληρωμένος Σχεδιασμός Υδάτινων Πόρων.** Εφαρμογή εθνικού σχεδίου για την υδατική θωράκιση των νησιών που περιλαμβάνει:

- ✓ Καταγραφή και αξιοποίηση υδροφόρων οριζόντων και φυσικών πηγών.
- ✓ Ανάπτυξη υποδομών αποθήκευσης ομβρίων υδάτων (δεξαμενές, φράγματα συγκέντρωσης, φράγματα καθυστέρησης).
- ✓ Πλήρη εκσυγχρονισμό των δικτύων διανομής για την εξάλειψη των απωλειών.
- ✓ **Εγκατάσταση μονάδων αφαλάτωσης συστήματος ανάκτησης πίεσης σε μηχανήμα αντίστροφη όσμωσης, με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), με αυστηρούς περιβαλλοντικούς όρους (χρήση τεχνολογιών διάχυσης άλμης σε μεγάλο βάθος ή συστημάτων ανάκτησης αλάτων)**

✧ **Ορθολογική Χρήση & Βιωσιμότητα. Ειδική νομοθεσία στην αγροτική παραγωγή, τον τουρισμό και τις ιδιωτικές κατασκευές για προώθηση :**

- ✓ συστημάτων μειωμένης ροής
- ✓ επεξεργασίας λυμάτων και επαναχρησιμοποίησης ανακυκλωμένου νερού
- ✓ έξυπνης άρδευσης αυτοματοποιημένων συστημάτων ποτίσματος με αισθητήρες υγρασίας και χρονοδιακόπτες
- ✓ χρήση προηγμένων φίλτρων στις πισίνες

4.2. Διαχείριση Αποβλήτων και Κυκλική Οικονομία με Μηδενικό αποτύπωμα

✧ **Βιολογικοί καθαρισμοί & Ανακύκλωση νερού για άρδευση.** Αναβάθμιση των υφιστάμενων και λειτουργία επαρκούς αριθμού σύγχρονων μονάδων βιολογικού καθαρισμού σε κάθε κατοικημένο νησί. Προτεραιότητα δίνεται στην πλήρη επεξεργασία των λυμάτων και την αξιοποίηση του ανακυκλωμένου νερού για άρδευση, παράλληλα με τον εκσυγχρονισμό των δικτύων για την εξάλειψη διαρροών.

✧ **Στρατηγική «Μηδενικών Αποβλήτων» (Zero Waste).** Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων μετασχηματίζεται με άξονες:

- ✓ την ενημέρωση
- ✓ συλλογή για ανακύκλωση
- ✓ κομποστοποίηση

- ✧ **Διασύνδεση κομποστοποίησης με πρωτογενή τομέα.** Δημιουργία μικρών, αποκεντρωμένων μονάδων κομποστοποίησης για τα οργανικά απόβλητα (υπολείμματα τροφίμων, κηπευτικά, από οικίες, ξενοδοχεία). **Το παραγόμενο λίπασμα θα διατίθεται δωρεάν στους τοπικούς αγρότες, ενισχύοντας την πρωτογενή παραγωγή.** Στόχος είναι ο δραστικός περιορισμός της ταφής και η μετατροπή των νησιών σε πρότυπα βιώσιμης διαχείρισης.
- ✧ **Διαχείριση Ειδικών Αποβλήτων & Βιοκαύσιμα.** Θεσπίζονται πιστοποιημένες διαδικασίες για τη συλλογή επικίνδυνων αποβλήτων (λάδια, μπαταρίες). Τα χρησιμοποιημένα έλαια και λιπαντικά κατευθύνονται υποχρεωτικά με κρατική μέριμνα προς επεξεργασία για την παραγωγή βιοκαυσίμων στην ηπειρωτική Ελλάδα ή τοπικά.

5. Φορολόγηση και αναπτυξιακά κίνητρα:

Η φορολόγηση οφείλει να λειτουργεί λελογισμένα υπέρ της προκοπής και της ανάπτυξης του κοινωνικού συνόλου των πολιτών της πατρίδας μας, αλλά και των ξένων που επιθυμούν να εγκατασταθούν νόμιμα σε αυτήν. **Η ολοκληρωμένη φορολογική πρόταση της “ΝΙΚΗΣ” περιγράφεται στην ενότητα ΘΕΣΕΙΣ “ΝΙΚΗΣ “ Δημοσιονομικά - Φορολογικά.** Ευνοϊκότερα μέτρα επιβάλλονται στα νησιά λόγω νησιωτικότητας.

5.1.Φορολόγηση

- ✧ **Επαναφορά των μειωμένων κατά 30% συντελεστών ΦΠΑ στους Νομούς Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου και Κυκλάδων και στα νησιά της Θάσου, των Βορείων Σποράδων, της Σαμοθράκης και της Σκύρου, χαμηλότερους από τους αντίστοιχους συντελεστές που εφαρμόζονται στην ηπειρωτική Ελλάδα» (κοινοτική οδηγία 2006/112/EK και 542/2022), χωρίς όρους και προϋποθέσεις, π.χ. δομές μεταναστών, πληθυσμιακά κριτήρια (π.χ Ρόδος).**
- ✧ **Εφαρμογή μειωμένων συντελεστών, σε προϊόντα και υπηρεσίες, μηδενικό ΦΠΑ σε είδη πρώτης ανάγκης, όπως ορίζει η 542/2022 κοινοτική οδηγία και η απόφαση της ECOFIN του 2021**
- ✧ **Απαλλαγή από τον ΦΠΑ για τις επιχειρήσεις με ετήσιο τζίρο μέχρι 85.000 ευρώ, σε εφαρμογή της οδηγίας 2020/85 της ΕΕ.**
- ✧ **Μόνιμη απαλλαγή από τον ΦΠΑ σε νησιά, με μόνιμο πληθυσμός (της απογραφής και της φορολογικής κατοικίας-βάσης) μικρότερος των 1.000 κατοίκων.**

5.2 Αναπτυξιακά Κίνητρα

- ✧ **Διευκόλυνση και παροχή κινήτρων στους αγρότες των νησιών για τυποποίηση των προϊόντων τους ως προϊόντα ΠΟΠ ή ΠΓΕ**, με στόχο την μαζικότερη παραγωγή μέσω συνεταιρισμών, την προστασία στον ανταγωνισμό, την προστιθέμενη αξία και την αύξηση της κερδοφορίας των αγροτών.
- ✧ **Αναπτυξιακά Κίνητρα**, για τα νησιά με πληθυσμό μόνιμο έως 3.100 κατοίκους, που περιλαμβάνουν:
 - ✓ **Φορολογικό Bonus Νέας Έδρας**: 50% απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος για 7 πρώτα έτη σε νέες επιχειρήσεις που ιδρύονται σε νησιά έως 3100 κατοίκους.
 - ✓ **Πρόγραμμα χρηματοδότησης επιχειρηματικής δραστηριότητας** με άτοκα δάνεια πρώτης εγκατάστασης, μέχρι του ποσού των 20.000€, δύο χρόνια περίοδο χάριτος και 10ετή αποπληρωμή.
 - ✓ **Άρση των εμποδίων που θέτει η Ζώνη NATURA** στην επέκταση των ήδη υφιστάμενων επιχειρήσεων

6. Βιώσιμος και Ποιοτικός Τουρισμός

Η επόμενη ημέρα στον τουρισμό της χώρας μας, πρέπει να λαμβάνει υπόψη της τις περιβαλλοντικές προκλήσεις και την ανάγκη για στροφή από τον μαζικό τουρισμό στον ποιοτικό τουρισμό, με στόχο την προσέλκυση ποιότητας τουριστών, με μεγαλύτερη μέση δαπάνη, μικρότερο οικολογικό αποτύπωμα και όχληση των τοπικών κοινωνιών. Προτεινόμενα μέτρα:

- ✧ **Χωροταξική Θωράκιση** με άμεση ολοκλήρωση των χωροταξικών και πολεοδομικών σχεδίων για τους ανά νησί.
- ✧ **Σχεδιασμός εθνικής μακροπρόθεσμης στρατηγικής βιώσιμου τουρισμού**, με υποχρεωτική εκπόνηση μελετών φέρουσας ικανότητας για τον τουρισμό σε κάθε νησί, σε συνεργασία με ΔΕΥΑ και ΧΥΤΑ. Αυστηρή εναρμόνιση με την χωροταξική μελέτη χωρίς παρεκκλίσεις για πρόληψη υπερτουρισμού και προστασίας των φυσικών πόρων.
- ✧ **Δυναμική Αναβάθμιση υποδομών & Βιώσιμη Κινητικότητα** Εκσυγχρονισμός στρατηγικών υποδομών και τουριστικών καταλυμάτων (λιμένες, μαρίνες, υδατοδρόμια, χώροι πάρκινγκ) με προτεραιότητα στη βιώσιμη κινητικότητα.
- ✧ **Στρατηγική τουρισμού τεσσάρων εποχών**, με στοχευμένα κίνητρα για ανάπτυξη οικοτουρισμού, πολιτιστικού, αθλητικού, συνεδριακού, θρησκευτικού, ιατρικού τουρισμού, τουρισμού εμπειρίας. Στόχος η επέκταση της τουριστικής περιόδου και η προσέλκυση επισκεπτών με υψηλή δαπάνη και χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.
- ✧ **Σύνδεση του τουρισμού με την τοπική πρωτογενή παραγωγή και την παραδοσιακή χειροτεχνία**. Προώθηση πιστοποίησης παραδοσιακών προϊόντων ΠΟΠ/ ΠΓΕ, ανάδειξη της μοναδικότητας και της ποιότητας τους και προβολή τους προς πώληση μέσω:

- ✓ **Κέντρα Προβολής & Σημεία Πώλησης (Local Hubs)** σε στρατηγικά σημεία (π.χ. περίπτερα σε λιμάνια κρουαζιέρας, πύλες εισόδου)
- ✓ **Ψηφιακής εφαρμογής (mobile App) και διαδικτυακής πύλης των Δήμων** με πλήρη χαρτογράφηση των σημείων πώλησης, των εργαστηρίων και των παραδοσιακών οικισμών. **Η προβολή εντάσσεται υποχρεωτικά στα πακέτα των τουριστικών πρακτόρων ως μέρος της αυθεντικής εμπειρίας, προβολής της πολιτιστικής κληρονομιάς και ενίσχυσης της τοπικής οικονομίας.**
- ✧ **Ανάδειξη του ελληνικού brand (ελληνική επωνυμία παγκοσμίως) - Προβάλλουμε “Ελλάδα” και όχι απλά “ήλιο και θάλασσα” και φθηνές υπηρεσίες.** Ταύτιση του ελληνικού τουρισμού με αυθεντικότητα, πολιτισμό, ευεξία, μοναδικότητα και ποιότητα προϊόντων, διαδραστικές εμπειρίες, ασφάλεια, θωρακίζοντας το τουριστικό προϊόν από κρίσεις.

7. Πολιτισμός και Εθνική Ταυτότητα (θέσεις πολιτισμού)

Τα νησιά εκτός από τουριστικούς προορισμούς αποτελούν και σημαντικούς φορείς ιστορίας, μνήμης και πολιτιστικής δημιουργίας. Ο πολιτισμός λειτουργεί ως ποιοτικός πρεσβευτής της χώρας διεθνώς. Η πολιτιστική κληρονομιά των νησιών αποτελεί στοιχείο εθνικής ταυτότητας και αναπτυξιακό κεφάλαιο. Η νησιωτική πολιτική επιβάλλεται να ενσωματώνει ειδικό πλαίσιο προστασίας, ανάδειξης και αποκέντρωσης όλων των μορφών του πολιτισμού.

7.1. Ενίσχυση Τοπικών Πολιτιστικών Υποδομών

- ✧ Δημιουργία ή αναβάθμιση τοπικών μουσείων και εκθεσιακών χώρων σε κάθε νησί, με σύγχρονες προδιαγραφές φύλαξης και παρουσίασης.
- ✧ Ψηφιοποίηση και καταγραφή πολιτιστικών και λαογραφικών κειμηλίων κάθε νησιού.
- ✧ Ειδικό πρόγραμμα χρηματοδότησης για αναστήλωση και ανάδειξη μνημείων μικρής και μεσαίας κλίμακας.

7.2. Αποκέντρωση Πολιτιστικών Θησαυρών

- ✧ Προτεραιότητα παραμονής ή επιστροφής πολιτιστικών ευρημάτων στον τόπο προέλευσής τους, όπου αυτό είναι εφικτό.
- ✧ Ανάπτυξη τοπικών πολιτιστικών διαδρομών που συνδέουν αρχαιολογικούς, ιστορικούς και λαογραφικούς χώρους.

7.3. Τοπική Ιστορία και Εκπαίδευση

- ✧ Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού προσαρμοσμένου στην ιστορική και πολιτιστική ιδιαιτερότητα κάθε νησιού και ενσωμάτωσή του στο πρόγραμμα σπουδών της στο πρόγραμμα σπουδών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης .
- ✧ Συνεργασία σχολείων με τοπικά μουσεία και πολιτιστικούς φορείς.

7.4. Πολιτισμός ως Αναπτυξιακό Εργαλείο

- ✧ Στήριξη τοπικών φεστιβάλ, παραδοσιακών τεχνών και πολιτιστικών εκδηλώσεων με σταθερή ετήσια χρηματοδότηση.
- ✧ Διασύνδεση πολιτιστικών δράσεων με τον τουρισμό
- ✧ Κίνητρα για νέους καλλιτέχνες και δημιουργούς που επιλέγουν να δραστηριοποιηθούν σε νησιωτικές περιοχές εσωτερικής ενδυνάμωσης.

8. Ενίσχυση της Εθνικής Ασφάλειας στα Νησιά

Τα νησιά αποτελούν μέρος των συνόρων της Ελλάδας. Η ασφάλεια και η σταθερότητα -ιδιαίτερα στην νησιωτική μας χώρα-, αποτελεί αναφαίρετο παράγοντα για την διατήρηση της ομαλότητας και της κοινωνικής ηρεμίας. Για να παραμείνει η γη των νησιών παράγοντας εθνικής σταθερότητας και κάθε νησί να αποτελεί οργανωμένο και αποτρεπτικό κρίκο της εθνικής άμυνας, χρειάζεται:

8.1. Διασφάλιση Εθνικής Κυριαρχίας και Συνόρων

- ✧ Η μεταναστευτική πολιτική στα νησιά εφαρμόζεται αποκλειστικά βάσει διεθνών κανόνων και εθνικής νομοθεσίας, **με αυστηρό έλεγχο εισόδου και παραμονής.**
- ✧ Άρση της απαγόρευση δημιουργίας οικονομικής και τουριστικής δραστηριότητας, εγκατάστασης ΑΠΕ σε βραχονησίδες και ακατοίκητα νησιά για εθνικούς και οικονομικούς λόγους. Δημιουργία δραστηριότητας υπό σαφή και δεσμευτικά εθνικά κριτήρια.

8.2. Προστασία Γης και Στρατηγικών Υποδομών

- ✧ Αυστηροποίηση του πλαισίου απόκτησης ακίνητης περιουσίας σε νησιά και παραμεθόριες περιοχές για λόγους εθνικής ασφάλειας.
- ✧ **Αποσύνδεση της Golden VISA από αγορές ακινήτων στις παραμεθόριες περιοχές, χωρίς εξαιρέσεις.**
- ✧ Έλεγχος εκποιήσεων κατασχεμένων ακινήτων σε παραμεθόριες περιοχές, απαγόρευση στα funds της εκχώρησης πλειστηριασμένων ακινήτων σε πολίτες τρίτων χωρών.
- ✧ Θεσμικός και οικονομικός έλεγχος ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται σε νησιά, με πλήρη διαφάνεια χρηματοδότησης και αντικειμένου.

8.3. Αμυντική Θωράκιση και Εθνοφυλακή

- ✧ Ενίσχυση της παρουσίας των Ενόπλων Δυνάμεων στα νησιά, ιδίως στα παραμεθόρια.
- ✧ Αναβάθμιση της Εθνοφυλακής και της εφεδρείας με σύγχρονη εκπαίδευση, εξοπλισμό και επιχειρησιακή ένταξη στον συνολικό αμυντικό σχεδιασμό.

- ✧ Πρόγραμμα εθελοντικής εκπαίδευσης πολιτικής προστασίας και βασικών δεξιοτήτων άμυνας για κατοίκους νησιών, στο πλαίσιο οργανωμένης κρατικής δομής.

8.4.Λιμενική Πολιτική και Θαλάσσια Ασφάλεια

- ✧ **Ενίσχυση του Λιμενικού Σώματος** με προσωπικό, σύγχρονα μέσα επιτήρησης και ταχεία σκάφη.
- ✧ **Δημιουργία διακριτής και ενισχυμένης** Ακτοφυλακής με επιχειρησιακή αυτοτέλεια.
- ✧ **Μηδενική ανοχή σε παράνομη αλιεία** και από αλιείς άλλων χωρών και παράνομες δραστηριότητες εντός χωρικών υδάτων και ΑΟΖ- Αποσαφήνιση- τροποποίηση νομοθεσίας κώδικας αλιείας άρθρο 33. Άμεση κατάσχεση μέσων, εμπορεύματος και αυστηρή εφαρμογή ποινών χωρίς εξαιρέσεις.

8.5.Εσωτερική Ασφάλεια και Πολιτική Προστασία

- ✧ Μόνιμη επαρκής πυροσβεστική παρουσία σε κάθε νησί.
- ✧ Δημιουργία περιφερειακών βάσεων εναέριων μέσων με χρόνο επέμβασης έως 15 λεπτά.
- ✧ Οργάνωση πιστοποιημένου εθελοντικού σώματος δασοπροστασίας και πολιτικής προστασίας με κατάλληλα κίνητρα.

9.Στεγαστική Πολιτική για τα νησιά

Η αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος στα νησιά εντάσσεται στο συνολικό εθνικό σχέδιο για τη δημογραφική ανασυγκρότηση και την περιφερειακή ανάπτυξη (**Περιφερειακή Αναγέννηση – Σχέδιο Ελλάδα 2040**). Στόχος της ΝΙΚΗΣ είναι η ενίσχυση της μόνιμης κατοίκησης και η ανάσχεση της πληθυσμιακής αποψίλωσης.

Ωστόσο, η νησιωτικότητα δημιουργεί ειδικές συνθήκες που απαιτούν στοχευμένες παρεμβάσεις, όπως:

9.1.Ενίσχυση της μακροχρόνιας μίσθωσης, έναντι της βραχυχρόνιας μίσθωσης στα νησιά:

- ✧ Περιορισμοί στη βραχυχρόνια μίσθωση σε μικρά και ακριτικά νησιά, όπου παρατηρείται στεγαστική πίεση
- ✧ Πενταετής απαλλαγή φόρου εισοδήματος για ιδιοκτήτες που μετατρέπουν κλειστά οικήματα βραχυχρόνιας μίσθωσης σε κατοικίες μακροχρόνιας μίσθωσης για δημόσιους λειτουργούς
- ✧ Επιβολή τέλους 1% επί της αντικειμενικής αξίας τους, σε κλειστά ακίνητα που ανήκουν σε τράπεζες και funds.

9.2. Αναθεώρηση του Γ.Π.Σ. (Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου)

Αναθεώρηση του Γ.Π.Σ προκειμένου να αλλάξουν οι χρήσεις γης και να επεκταθούν τα ρυμοτομικά και πολεοδομικά όρια των οικισμών στις

νησιωτικές περιοχές. Επέκταση των χρήσεων ακινήτων και σε άλλες χρήσεις, εκτός από κατοικία, όπως εμπορική και παροχή υπηρεσιών, σε οικισμούς που βρίσκονται σε προάστια νησιωτικών πόλεων, με χρήση αμιγούς κατοικίας έως τώρα.

9.3.Κατασκευή φοιτητικών εστιών στα νησιά με πανεπιστημιακές σχολές και κατοικιών για στέγαση κρατικών λειτουργών, με αξιοποίηση και μετατροπή σε σύγχρονες κατοικίες:

- ✧ κλειστών ακινήτων του δημοσίου
- ✧ εγκαταλειμμένων ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων.
- ✧ Παροχή των κατοικιών με προσιτό ενοίκιο στους ενδιαφερόμενους με όρους :
- ✧ ζετή χρονική δέσμευση παραμονής στη θέση υπηρεσίας για τους κρατικούς λειτουργούς
- ✧ διάρκειας όση και τα έτη σπουδών +1 για τους φοιτητές

9.4. Στήριξη Νέων Οικογενειών και Μόνιμων Κατοίκων.

- ✧ Επιδοτούμενα στεγαστικά δάνεια με πολύ ευνοϊκούς όρους για μόνιμη εγκατάσταση σε νησιά.
- ✧ Πρόγραμμα ανακαίνισης εγκαταλελειμμένων κατοικιών με αντάλλαγμα τη μόνιμη κατοίκηση.
- ✧ Άτοκα στεγαστικά δάνεια πρώτης κατοικίας σε οικογένειες για νησιά κάτω των 2.000 κατοίκων με δέσμευση παραμονής 15 ετίας (αμετάκλητα) ή μόνιμο στεγαστικό επίδομα
- ✧ Απλούστευση γραφειοκρατικών διαδικασιών σε γηγενείς και ομογενείς για ανέγερση και απόκτηση (αγορά/ μεταβίβαση) πρώτης κατοικίας
- ✧ Αύξηση του επιδόματος στέγασης σε γιατρούς, δασκάλους και κρατικούς λειτουργούς και χορήγησή του στους υπηρετούντες, άνευ εισοδηματικών κριτηρίων.

9.5.Στέγασης τριτέκνων και πολυτέκνων

- ✧ **Άτοκα ή Χαμηλότοκα Δάνεια:** Διεύρυνση προγραμμάτων τύπου «Σπίτι μου» με αποκλειστικές ποσοστώσεις για πολύτεκνους, με **μηδενικό επιτόκιο** (πλήρης επιδότηση από το κράτος) και μεγαλύτερα όρια δανεισμού και επιφάνειας σπιτιού ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων.
- ✧ **Πρόγραμμα "Ανακαινίζω - Νοικιάζω" για Πολύτεκνους:** 100% για την ανάληψη κλειστών μεγάλων διαμερισμάτων, με την υποχρέωση του ιδιοκτήτη να διαθέσει σε τρίτεκνη ή πολύτεκνη οικογένεια με προκαθορισμένο χαμηλό μίσθωμα για 10 χρόνια.
- ✧ **Απλοποιημένο, ευνοϊκό θεσμικό πλαίσιο για οικοδόμηση πρώτης κατοικίας πολύτεκνης οικογένειας σε περιοχές εκτός σχεδίου, όπου τα γεωτεμάχια είναι μεγαλύτερα.**

9.6. Προστασία Αρχιτεκτονικής Ταυτότητας και Περιβάλλοντος

Βασικός στόχος είναι η ανάπτυξη χωρίς αλλοίωση της φυσιογνωμίας και του πολιτισμικού τοπίου των νησιών. Για αυτό προτείνουμε:

- ✧ Θέσπιση ειδικών νησιωτικών οικοδομικών κανονισμών που διασφαλίζουν την παραδοσιακή αρχιτεκτονική.
- ✧ Προώθηση βιοκλιματικών κατασκευών προσαρμοσμένων στις κλιματικές συνθήκες των νησιών.
- ✧ Υποχρεωτική ενσωμάτωση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας και νερού σε νέες κατασκευές.
- ✧ Κίνητρα για αποκατάσταση παραδοσιακών κτισμάτων αντί για ανέγερση νέων.

10. Ενέργεια και κόστος ζωής:

- ✧ **Νησιωτικό και ενεργειακό Bonus στο πρόγραμμα “Εξοικονομώ”** αποκλειστικά για νησιωτικές κατοικίες με υψηλότερα ποσοστά επιδότησης λόγω του αυξημένου κόστους μεταφοράς υλικών.
- ✧ **Τοπικά συμφωνητικά τιμών:** Πρωτοβουλίες των Τοπικών Επιμελητηρίων για “καλάθι του νησιώτη” σε βασικά αγαθά με ταυτόχρονη μείωση των δημοτικών τελών για τις νησιωτικές επιχειρήσεις
- ✧ **Απαλλαγή από το ψηφιακό τέλος συναλλαγής** κατά τη διακίνηση αγαθών προς τα νησιά ώστε να μειωθεί το τελικό κόστος στο ράφι

11. Νησιωτική διακυβέρνηση – Οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια

11.1. Διοικητική Αυτονομία

Ψηφιοποίηση και Αυτοματοποίηση Υπηρεσιών (Smart Islands). Ψηφιακές υποδομές για ψηφιακή διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών του ευρύτερου δημοσίου τομέα, (πολεοδομικά, υγεία, δικαιοσύνη), μειώνοντας την ανάγκη μετάβασης των νησιωτών στην Περιφέρεια ή στην Αθήνα.

11.2. Οικονομική Αυτονομία

Η διοικητική αυτονομία είναι κενό γράμμα χωρίς πόρους. Είναι πάγια θέση η να παραμένει ένα ποσοστό των εσόδων από τον τουρισμό απευθείας στα ταμεία των νησιωτικών δήμων για υποδομές, όπως:

- ✧ το **Τέλος Ανθεκτικότητας (τέλος διαμονής)** να παραμένει στους Δήμους

12. Στρατηγικός Ορίζοντας

12.1. Βραχυπρόθεσμα:

- ✧ Καταγραφή στεγαστικών αναγκών ανά νησί.

- ✧ Άμεση ενεργοποίηση στεγαστικών προγραμμάτων για δημόσιους λειτουργούς.
- ✧ Πιλοτικά προγράμματα ανακαίνισης κενών κατοικιών.
- ✧ Κάλυψη κρίσιμων κενών υγείας
- ✧ Κάλυψη αναγκών ασφάλειας, πυρόσβεσης
- ✧ Μείωση κόστους μετακίνησης

12.2. Σε ορίζοντα Τετραετίας:

- ✧ Σταθεροποίηση πληθυσμού μικρών νησιών
- ✧ Δημιουργία εγκαταστάσεων ελλιμενισμού, Ανάληψη οικονομικών δραστηριοτήτων σε βραχονησίδες όπως εγκατάσταση ΑΠΕ με αποθήκευση ενέργειας, κτηνοτροφία.
- ✧ Ανασχεδιασμός ακτοπλοΐας

12.3. Σε ορίζοντα δεκαετίας:

- ✧ Δημιουργία μόνιμου στεγαστικού αποθέματος στα νησιά.
- ✧ Σταθεροποίηση και αύξηση μόνιμου πληθυσμού.
- ✧ Επανακατοίκηση μικρών και ακριτικών νησιών.
- ✧ Ενίσχυση ελληνικής ναυτιλιακής παρουσίας